

OMAI SYHTEISTYÖ

hyvinvointia ja osallisuutta edistämässä

**Omaisena
edelleen ry**

OMAISENA EDELLEEN RY on valtakunnallinen yhdistys, joka on perustettu vuonna 2005. Valtakunnallisen yhdistyksen tarkoituksena on toimia erityisesti niiden omaisten ja lähipiirin aseman parantamiseksi ja tukemiseksi, joiden pitkäaikaissairas, iäkäs tai vammaisen läheinen on muuttanut tai siirtymässä kodin ulkopuoliseen hoitoon tai osallistuu lyhytaikaishoito-, tilapäishoitojaksoille.

Yhdistys vaikuttaa hoitoon liittyviin laatukysymyksiin ja asiakaslähtöisiin toimintatapoihin erilaisin koulutuksellisin ja tiedotuksellisin keinoin.

Yhteystiedot:

**Omaisena edelleen ry
Toimisto puh. 0207 411 140
 puh. 0207 411 141**

www.omaaisenaedelleen.fi

©Omaisena edelleen ry

**OMAI SYHTEISTYÖ
hyvinvointia ja osallisuutta edistämässä**

**Julkaisija: Omaisena edelleen ry
Teksti: Tuija Kotiranta
Kuvat ja taitto: Erja Laikio
Painopaikka: AllOne Print Oy, Pori 2015
ISBN 978-952-68135-3-0 (nid.)
ISBN 978-952-68135-4-7 (PDF)**

OMAISYHTEISTYÖ

hyvinvointia ja osallisuutta edistämässä

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	4
OMAISENA EDELLEEN RY	5
MUUTOS	6
OMAISTEN TILAISUUDET MUUTOKSEN TUkena	7
KODIN ULKOPUOLISEEN HOITOON	8
OMAI SYHTEISTYÖ – LUOTTAMUKSEN RAKENTAMISTA MUUTOSTILANTEISSA	10
OMAI SYHTEISTYÖN KEHITTÄMISKOhteITA OMAISTEN NÄKÖKULMASTA	11
OMAI SYHTEISTYÖ	12
TIEDOTTAMINEN OMAI SYHTEISTYÖSSÄ	13
OMAI SYHTEISTYÖN KEHITTÄMISEN TULOKSIA	14
LYHYTAIKAISHOITO	15
HOITO KOTONA	16
OMAI SYHTEISTYÖSSÄ PUHUTAAN	17
VOIMAVARANA OMAI SYHTEISTYÖ	18
HALUATKO OLLA KANSSAMME EDISTÄMÄSSÄ OMAI SYHTEISTYÖTÄ?	19

OMAISENA EDELLEEN RY

Omaisten huoli läheistensä kodin ulkopuolisesta hoidosta ja laadusta johti Omaisena edelleen ry:n perustamiseen vuonna 2005. Yhdistys toimii yli ikä-, diagnoosi-, potilas- ja vamma-eröjen laajalti yhteistyötä tehden. Muutostilanteet ja siirtymävaiheet koskettavat monenlaisia perheitä ja henkilöitä elämänsä eri vaiheissa. Kohtaamisen tilanteet sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön kanssa ovat myös omaishoidon tilanteissa alusta asti läsnä.

Omaisten ja ammattihenkilöstön välinen yhteistyö erilaisissa hoitoympäristöissä ja kotihoidon piirissä vaikuttaa keskeisesti kokemuksiin hoitotilanteista. Omaisyhteistyö tukee hoitoa tarvitsevan henkilön sekä hänen omaistensa ja lähipiirinsä hyvinvointia.

Raha-automaattiyhdistys on tukenut Omaisena edelleen ry:n hanketoimintaa vuodesta 2006 alkaen.

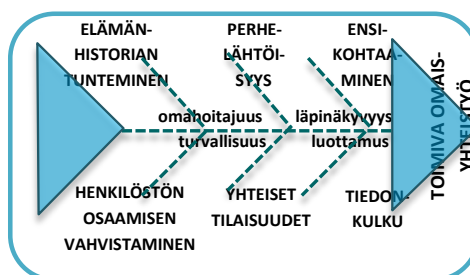
Yhdistyksen hallinnoimat RAY:n avustamat valtakunnalliset hankkeet

- **Omaisten tukiverkot Versot –projekti** (2006-2008)

Etsittiin kosketuspintaa omaisten ja ammattihenkilöstön välisiin yhteistyön haasteisiin hoivayksiköissä. Tuotettiin muun muassa omaisyhteistyön kehittämisen opasmateriaaleja.

- **Omaiset rakentamassa asukaslähtöisyyttä Oras -projekti** (2009-2011)

Yhteistyön edistämiseen liittyviä toimintamalleja pilotoitiin ja syvennettiin. Tuotettiin yhteistyökumppaneiden kanssa esimerkiksi omaisyhteistyön toimintamalli vanhuspalveluissa:

www.innokyla.fi/web/malli188673
(Kotiranta ja Laakso, 2011)

- **Omaisyhteistyön tukemiseen** (kohdennettu toiminta-avustus alkaen 2012-)

Tavoitteena omaisyhteistyön kehittäminen, vahvistaminen ja vakiinnuttaminen eri puolille Suomea.

MUUTOS

Elämään sisältyy monenlaisia muutoksia. Muutos voi olla äkillinen tai hidaskä, uhka tai mahdollisuus. Muutokseen liittyy usein myös kokemus menetyksestä.

Terveystilan heikkeneminen, vaikea sairaus tai ikääntyminen lisäävät usein turvattomuuden tunnetta. Omaishoitoperheissä merkittäviä elämänkaaren taitekohtia ovat esimerkiksi sairautteen liittyvän diagnoosin varmistuminen, äkillisen vammautumisen aiheuttama hoidon tarve tai lyhytaikais-hoitojaksojen aloittaminen. Kodin ulkopuoliseen hoitoympäristöön lopullisesti siirtyminen koetaan yhdeksi kuormittavimmista muutoksista.

Muutos- ja siirtymävaiheeseen liittyvät tunteet voivat yllättää voimakkuudellaan niin hoitoa tarvitsevan kuin omaisenkin sekä heitä kohtaavan työntekijän.

Muutostilanteet tarjoavat mahdollisuuden pohtia omia tai perheen toimintatapoja uudesta näkökulmasta; mitä me voimme tehdä, jotta selviydymme nykyisessä tilanteessa. Millaista apua voimme ottaa vastaan?

Muutostilanteissa tunteet kuten huoli ja turvattomuus vaikuttavat omaisten ja ammattihenkilöstön väliseen yhteistyöhön sekä omaisten tekemiin tulkintoihin ja arviointeihin hoitotilanteissa.

Omaisten kokemusten kuuleminen ja muutostilanteisiin liittyvien tunteiden ymmärtäminen on keskeistä kohtaamisen tilanteissa. Omaishoitoperheiden tukemiseen kuuluu merkittävänä osana myös hoitovastuusta luopumiseen liittyvä pohdinta tilanteessa, jossa perheen tai elämänkumppanin voimavarat eivät enää riitä kotihoidon toteuttamiseen.

Muutostilanteiden tutkiminen on tärkeää, koska se lisää hallinnan tunteen löytämistä ja palauttamista.

OMAISTEN TILAISUUDET MUUTOKSEN TUKENA

Hoitoa tarvitsevan omaiset ja läheiset ovat tärkeä voimavara hoidon ja hoivan tilanteissa. Omaisten ja ammattihenkilöstön yhteistyötä tukevia teematilaisuuksia kannattaa järjestää erilaisissa hoitoympäristöissä. Omaisyhteistyön tilaisuudet lisäävät luottamusta omaisten ja työntekijöiden välillä. Tilaisuuksia voi järjestää myös yhteistyössä paikallisten potilas- ja omaisjärjestöjen, seurakuntien ja muiden yhteistyötohojen kanssa.

**Vuoropuhelun edistäminen
vahvistaa ja ylläpitää
omaisten ja työntekijöiden
välistä
luottamusta ja arvostusta.**

Omaisyhteistyön tilaisuuksien teemaehdotuksia

**muutostilanteet ja tunteet
hyvinvointi ja jaksaminen
kodin ulkopuoliseen hoitoon siirtyminen
perhelähtöisyyden tukeminen
hoitovastuusta luopuminen
omaisena edelleen**

Omaisena
edelleen ry

Omaiselle pohdittavaksi

**Millaisia ajatuksia
nykyinen tilanne herättää?**

**Mitä minulle merkitsee läheiseni
muutto yhteisestä kodistamme?**

**Mikä on minun tapani omaisena
toimia hoivakodissa?**

**Millaisista asioista haluan arkeni
koostuvan?**

**Tarvitseanko tukea tässä
elämäntilanteessa?**

KODIN ULKOPUOLISEEN HOITOO

Muutto kodin ulkopuoliseen hoitoon koskettaa paitsi hoivaa ja hoitoa tarvitsevaa myös hänen omaisiaan ja lähipiiriään. Ennalta valmentautuminen sopeuttaa osapuolia tulevaan muutokseen. Tässä elämänkaaren vaiheessa käydyt yhteiset keskustelut asukkaan, omaisen ja ammattilaisten kanssa luovat perustan muutosprosessin etenemiselle.

Omaisen tilannetta selkeyttää keskusteleminen käytännöistä, toimintatavoista ja hoitovastuusta hänelle itselleenkin uudessa toimintaympäristössä.

Perheyhteyden jatkuminen ja sen tukeminen kotoa muuton jälkeen on merkityksellinen hoitoa tarvitsevan hyvinvoinnin kannalta.

Omaisena toimiminen hoitokodissa vaatii sopeutumista ja aikaa. Oman lisänsä perhekäsitykseen tuo myös osallisuus hoitokodin muiden asukkaiden arkeen. Yhteisöllinen asuminen voi tuoda asukkaan elämään uudenlaisen ulottuvuuden virkistämisen ja vahvistaen sosiaalisia verkostoja.

On tärkeää, että omainen oivaltaa läheisensä muuttaessa kodin ulkopuoliseen hoitoon tämän elämänvaiheen merkityksen myös itselleen. Muutostilanne nostaa esille omaisessa usein turvattomuutta, epävarmuutta ja muita tunteita. Omaisia voi rohkaista kohtaamaan myös sitä luopumisen prosessia, jonka läheisen siirtyminen omasta kodista hoito- tai palvelukotiin lähes väistämättä aiheuttaa.

Työntekijän on hyvä tiedostaa millaisia asioita tunnetasolla sekä omainen että hoitoa tarvitseva joutuvat mahdollisesti siirtävävaiheessa käymään läpi.

Perheenjäsenten mahdollisuus osallistua läheistensä arkeen hoitokodissa riippuu paljolti siitä, millaisia hoitotyöhön liittyviä arvoja siellä toteutetaan sekä miten yksittäiset työntekijät kokevat omaisten läsnäolon osaston ja hoitokodin arjessa.

OMAI SYHTEISTYÖ

-

LUOTTAMUKSEN RAKENTAMISTA MUUTOSTILANTEISSA

Yhteistyö ammattihenkilöstön kanssa vaikuttaa hoitoa tarvitsevan sekä hänen läheistensä kokemuksiin saadusta hoidosta ja sen laadusta. Omaisyhteistyön kehittämiselle on tarvetta erilaisissa hoitoympäristöissä ja hoitotilanteissa.

Omaisyhteistyötä tulee kehittää hoitoa tarvitsevan, hänen omaisensa/läheisensä ja heitä kohtaavan ammattihenkilöstön näkökulmasta.

Omaisyhteistyöhön sisältyy luottamuksen vahvistamista ja sellaisten hoitokäytäntöjen ammatillista kehittämistä, joilla perhelähtöisyys sekä omaisten asema täsmen-tyvät hoidon ja hoivan tilanteissa.

Omaisyhteistyön
kehittämisen alkuun päästään
esimerkiksi
ohjaamalla hoitoyhteisöä
pohtimaan nykyisiä hoitokäytäntöjä
perhelähtöisyyden
näkökulmasta.

Onko
omaisilla/lähipiirillä/lähiyhteisöllä
jotain annettavaa
hoidon kokonaisuuteen,
hoitoa tarvitsevan hyvinvoinnin
tueksi, hoitoympäristöön?

Millaista tietoa
omaiset tarvitsevat
hoitoon liittyvässä
pääöksenteossa?

Mistä omaiset voivat päättää?

Mistä omaiset eivät voi päättää?

OMAI SYHTEISTYÖ
ON TIETOISTA TOIMINNAN
KEHITTÄMISTÄ JA
SE KONKRETISOITUU
KOHTAAMISEN TILANTEISSA
VAHVISTUNEENA
LUOTTAMUKSENA ANNETTAVAAN
HOITOON.

Omaisena
edelleen ry

OMAISSYHTEISTYÖN KEHITTÄMISKOHTEITA OMAISTEN NÄKÖKULMASTA

Omaisista ja lähipiiristä tulee kannustaa tuomaan esille läheisensä hoitoon ja hyvinvointiin liittyviä toiveita. Erityisen tärkeää tämä on silloin, kun henkilö ei kykene välittämään ajatuksiaan tai kokemuksiaan ammattihenkilöstölle.

Omaisella on arvokasta tietoa läheisensä tarpeista ja toiveista perustuen yhteiseen elämänhistoriaan. Tällaisen tietotaidon hyödyntäminen hoitoympäristössä tukee ammatillista hoitotyötä.

Hoitoa tarvitsevan, ammattihenkilöstön ja omaisten yhteisen hoitoneuvottelun tuloksena laadittu hoito- ja palvelusuunnitelma on tärkeä väline myös perhelähtöisen hoidon vahvistamiseksi. Toisaalta omaiset arvostavat myös epävirallista jutustelua hoitotyön ammattilaisten kanssa. Mieltä vaivaavan asian käsitteleminen koetaan usein helpommaksi näissä tilanteissa kuin virallisessa hoitoneuvottelussa.

Omaiset kaipaavat konkreettista tietoa sairauden etenemisestä ja muutoksista hoitotoimenpiteisiin liittyen. Usein tarvitaan myös ammattihenkilöstön rohkaisua tai ohjausta uudessa hoitoympäristössä toimimiseen.

**Omaiset ovat
toistuvasti nostaneet
kehittämiskohteiksi**

tiedottamisen käytännöt

ensikohtaamisen tilanteet

**hoito- ja palvelusuunnitelman
ajantasaisuus, suunnitelman
noudattaminen ja toteutus**

**asukkaan/potilaan hyvinvointia
tukeva muu toiminta (virkistys,
kuntoutus) hoitoyksiköissä**

OMAIKYHTEISTYÖ

luottamuksen rakentamista

huolenaiheiden kuulemista

turvallisuuden vahvistamista

Omaisena
edelleen ry

TIEDOTTAMINEN OMAISYHTEISTYÖSSÄ

luo turvallisuutta

**tukee hoitoa tarvitsevan ja hänen perheensä
selviytymistä haasteellisessa tilanteessa**

vahvistaa tiedonkulkua hoitoyksiköiden välillä

Omaisena
edelleen ry

OMAISSYHTEISTYÖN KEHITTÄMISEN TULOKSIA

**Hoitajien valitsemaa omais-
yhteistyön kehittämiskohteita
hoitoyksiköissä**

- ensikohtaaminen/hoitoprosessin alku
- omaisen rohkaiseminen päätöksentekoon
- kuntouttava työote ja käsitteen sekä sisällön selventäminen omaisille
- perhelähtöisyyden tukeminen palvelu-, hoitokodissa
- luopumisen prosessin tukeminen
- omaisten tilaisuuksien sisällöllinen kehittäminen, säännöllisyys
- viestinnän kehittäminen, tiedottamisen apuvälineet
- hoitoyksikköön liittyvä ennakokäynti

Käytäntöjä

- osastokohtaisia sopimuksia konkreettisista omaisyhteistyön toimintatavoista esimerkiksi yhteydenpito asukkaan omaisiin
- omaisyhteistyöhön liittyvät osasto-, tiimikokoukset
- omahoitajuuden kehittäminen omaisyhteistyön tueksi
- lyhytaikaishoitajaksojen kehittäminen omaisen näkökulmasta
- omaisten vertaisryhmät
- omaisyhteistyön ”käsikirja”
- esite hoitoyksikön toiminnasta
- tutustumiskäynnit paikkakunnan hoitokodeissa ennakolta
- omaisyhdyshenkilö, -henkilöt osastoilla
- omaisyhteistyön teemaa tukevia koulutustilaisuuksia paikkakunnalla ammattihenkilöstölle, asiakkaiden omaisille

Omaisena
edelleen ry

LYHYTAIKAISHOITO

Lyhytaikais-, vuoro- ja tilapäishoitojaksot

- omaishoitoperheiden tueksi tarkoitetut hoitojaksot
- omaishoitajan voimavarojen vahvistaminen

Lyhytaikaishoitojaksoihin liittyy monia odotuksia ja usein niiden aloittaminen ja valmistautuminen hoitojaksoille vie oman aikansa. Omaishoitaja joutuu työstämään asiaa hoitoa tarvitsevan kanssa, jolle tilapäisestikin kodin ulkopuoliseen hoitoon siirtyminen voi olla epämieluisaa.

Uupuneena on toisinaan vaikeaa tehdä päätöksiä, jotka kuljettavat omaa jaksamista suotuisaan suuntaan. Omaishoitaja saattaakin esimerkiksi lykätä lomajaksoa hoitoa tarvitsevan läheisensä vastustuksen vuoksi tai jopa luopua hoitojaksoista kokonaan.

Omaishoitajan tulisi olla lyhytaikaishoidon tilanteissa hoitotyön ammattihenkilöstön erityisen huomion kohteena. Lyhytaikaiseen hoitovastuusta luopumiseen omaishoitaja tarvitsee usein konkreettista kannustusta. Tyypillisesti lyhytaikaishoitojak-

sot aloitetaan omaishoitoperheissä liian myöhäisessä vaiheessa. Omaishoitajan uupumusta tulisi ennaltaehkäistä ja rohkaista taukoihin hoitovastuusta. Lyhytaikaishoitojaksoille osallistuvien omaishoitoperheiden ja omaishoitajan voimavarojen huomioiminen on tärkeä osa hoidon ja hoivan kokonaisuutta hoitoyksiköissä.

Monissa hoitoyksiköissä kaivataan lyhytaikaishoitojaksojen sisällöllistä kehittämistä. Omaisyhteistyön kehittämisen haasteet vuorohoidon tilanteissa liittyvät omaisten näkemysten mukaan usein ensitapaamiseen, hoitojaksoille tulotilanteisiin, hoitokäsitteiden selventämiseen ja tiedottamisen käytäntöihin.

Omaisyhteistyön kehittämisen haasteita lyhytaikaishoidon tilanteissa

omaishoitoperheen rohkaiseminen hoitojaksojen aloittamiseen

ensitapaaminen

tulo- ja lähtötilanteet

hoitojakson tavoitteet

hoitokäsitteiden selventäminen

tiedottamisen käytännöt hoitojaksojen aikana

lääkityksen varmistaminen, ajantasainen lääkelista hoitojaksoille

HOITO KOTONA

Kun läheinen vielä pärjää omassa kodissaan, olisi hyvä keskustella ennakkoon asumisen tukipalveluista, kotiin saatavilla olevista palveluista sekä asumiseen liittyvistä muista vaihtoehtoista ja toiveista.

Kotiin saatavien palveluiden kirjo on nykyisin monipuolinen. Kynnys ottaa apua vastaan omaan kotiin voi aluksi tuntua korkealta. Ruokaostosten hankinta, kotiin tuotu lämmin ateria tai viikoittainen kylvytys-apu tuovat lisätukea esimerkiksi ikääntyneen omassa kodissa selviytymiseen. Myönteiset kokemukset lisäävusta rohkaisevat helpottamaan arkea jatkossakin.

Perhelähtöisessä hoitotyössä hoito- ja palvelusuunnitelman laadinta yhteistyössä hoitoa tarvitsevan ja hänen lähipiirinsä kanssa edesauttaa toimivien ratkaisujen löytämistä. Ammattihenkilöstö osaa vinokata käytännöllisistä tukimuodoista, joilla arki helpottuu ja lähiomaisten hoitovastuu kevenee. Yksistään jo tieto eri vaihtoehtoista tukee hoitovastuussa olevan omaisen jaksamista ja keventää koettua huolta läheisen selviytymisestä kotona.

Omaisten ja lähipiirin näkökulmasta myös perheenjäsenen muutto lopullisesti omasta kodista uuteen hoitoympäristöön edellyttää päätöksiä, joiden kypsyttelyminen vie oman aikansa. Päätöksenteon tueksi tarvitaan ajantasaista tietoa asumiseen liittyvistä vaihtoehtoista. Kotihoidon ammattihenkilöstön kanssa ennakkoon käydyt keskustelut tukevat omalta osaltaan isoissa muutostilanteissa.

**Kotihoidon ammattihenkilöstön,
hoitoa/tukea tarvitsevan ja hänen lähipiirinsä
yhteistyön kehittämisessä on hyvä huomioida**

**avuntarvitsijaksi joutuminen saattaa hämmentää,
ulkopuolista tukea voi olla aluksi vaikea vastaanottaa**

**kodin ”todellisen” arjen näyttäminen ulkopuolisille
edellyttää luottamusta**

**kotona asuvan/asuvien halu selviytyä itsenäisesti
ja säilyttää omat tavat ja tottumukset**

**lähiyhteisön (omaiset, naapuristo, muu lähipiiri)
mahdollisuudet kotona asumisen tukena**

lähipiirin huoli kotona asuvan selviytymisestä

Omaisena
edelleen ry

OMAI SYHTEISTYÖSSÄ PUHUTAAN

ihmissuhteista
kohtaamisesta
kuulemisesta
näkemisestä
kuulluksi tulemisesta
vuorovaikutuksesta

puolustusmekanismeista
hyvinvoinnista
aikuisuudesta
vastuusta

elämästä
tunteista
erillisyydestä

rajoista
tarvitsevuudesta
riippuvuudesta
osallisuudesta
keskeneräisyydestä
oppimisesta

läheisistä
välittämisestä
luopumisesta
hyväksynnästä

VOIMAVARANA OMAI SYHTEISTYÖ

Muutostilanteissa ja siirtymävaiheessa luottamuksellisen ja turvallisen suhteen rakentaminen on merkittävä osa hoidon ja hoivan kokonaisuutta.

Omaisyyhteistyö ja sen kehittäminen erilaisissa muutostilanteissa (esimerkiksi kotihoidon palveluita käyttävä perhe, hoitokodissa asuva vanhus tai kehitysvammainen nuori henkilö, joka aloittelee tuettua asumista uudessa kodissaan) edistää hoitoa tai tukea tarvitsevan, hänen perheensä ja lähipiirinsä hyvinvointia.

Omaisyyhteistyö on myös keskeinen väline asukas- ja perhelähtöisyyden toteuttamiseksi hoitotyössä ja asumispalveluissa sekä kotihoidon tilanteissa. Omaisten ja ammattihenkilöstön välisen yhteistyön edistäminen tukee hoidollisia tavoitteita sekä vahvistaa perhelähtöistä toimintakulttuuria hoito- ja hoivatyössä sekä kohtaamisen tilanteissa.

Omaisyyhteistyön kehittämisen painopistettä tulee vahvistaa kotona asumisen ja tukipalveluiden suuntaan.

Omaiset tulee nähdä nykyistä selkeämmin voimavarana hoidon ja hoivan kokonaisuudessa. Omaisyyhteistyön kehittäminen on hyvässä nosteessa ja tarve omaisyyhteistyön ohjaamiselle on valtakunnallista.

Yhteistyö ja verkostot vaikuttamisen kanavana

Yhdistys ja sen hallinnoima omaisyyhteistyön hanketoiminta tekee monipuolista yhteistyötä paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Raha-automaattiyhdistyksen kohdennettua toiminta-avustusta Omaisen edelleen ry on saanut omaisyyhteistyön tukemiseen vuodesta 2012 alkaen.

Vahvasti verkostoitumalla kehitetään yhdessä omaisyyhteistyötä. Yhdistys on Omaishoitajat ja läheiset -liitto ry:n valtakunnallinen jäsenyhdistys, kuuluu Suomen omaishoidon verkostoon sekä toimii lukuisissa muissa verkostoissa omaisyyhteistyötä edistäen.

Omaisen
edelleen ry

HALUATKO OLLA KANSSAMME EDISTÄMÄSSÄ OMAI SYHTEISTYÖTÄ?

Toimintaan voi tulla mukaan jokainen
pitkäaikaissairaiden, iäkkäiden ja
vammaisten henkilöiden hyvästä
hoidosta sekä omaisten ja läheisten
asemasta kiinnostunut henkilö tai
yhteisö.

LIITYN

Omaishoitajat ja läheiset –liitto ry:n jäsenyhdistyksen
OMAISENA EDELLEEN RY:n

☐ JÄSENEKSI. Jäsenmaksu on 20 € vuonna 2015.

☐ KANNATTAJAJÄSENEKSI: ☐ 50 €, ☐ 70 €, ☐ 100 €
tai enemmän _____

TÄYTÄ TEKSTATEN

Sukunimi:

Kaikki etunimet:

Osoite:

Postinumero: Postitoimipaikka:

Allekirjoitus:

Vastaan-
ottaja
maksaa
posti-
maksun

Omaishoitajat ja läheiset –liitto ry
Förbundet närståendevårdare
och vänner rf

TUNNUS 5009275

00003 VASTAUSLÄHETYS

**TAVOITTEENA
OMAISYHTEISTYÖN
EDISTÄMINEN**

www.omaisenaedelleen.fi

**Omaisena
edelleen ry**